300000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" ТАЙЁР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 187 (7327). ● 1 октябрь, 1980 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ҲИММАТИНГИЗГА БАЛЛИ, АЗАМАТЛАР!

435.000

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ЮЗАСИДАН 30 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан машинада бир кунда терилгани, бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида)

Бўка	5,51	91,90	5,87	100,01
Ғалаба	5,50	88,63	5,82	89,66
Бекобод	4,44	79,20	4,21	63,91
Пискент	4,36	79,17	5,35	84,35
Оққўрғон	4,59	76,67	4,00	66,08
Янгийўл	3,98	74,99	5,71	63,09
Чиноз	4,48	74,59	4,36	70,00
Коммунистик	5,02	65,20	4,67	56,90
Ўрта Чирчиқ	3,99	58,59	4,38	58,37
Область бўйича:	4,69	78,17	5,45	74,62

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида): Бухоро—65,61; Қашқадарё—61,97; Сурхондарё—59,01; Фарғона—49,95; Жиззах—46,64; Самарқанд—45,32; Хоразм—44,82; Сирдарё—42,05; Андижон—41,04; Қорақалпоғистон АССР—40,15; Наманган—34,60; республика бўйича: 50,35.

50 центнерчилар

Мўл ҳосил усталарининг ташаббусига қўшилган Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг Э. Очилов бошлиқ бригадаси коллективи бу йил 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариш иштиёқи билан меҳнат қилаяпти. Далаларда юксак мажбуриятга яраша етиштирилган мўл ҳосилни йиғиштириб олишда дала гвардиячилари намуна кўрсатишмоқда. Суратда: бригада бошлиғи Э. Очилов ёш механизатор Б. Исоқов билан.

А. Мальцев фотоси.

КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик!

ШУ КУННИНГ ШИОРИ: ТЕРИМ СУРЪАТИНИ БЎШАШТИРМАСДАН ЕТИШТИРИЛГАН БАРЧА ҲОСИЛНИ ТЕЗДА ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШДАН ИБОРАТДИР!

◆ 29 сентябрда областимизда 19.936 тонна пахта тайёрланди. Унинг 19.177 тоннаси «зангори кема»ларда териб олинди. Пахтазорларда 2729 та терим агрегати ишлади. Ҳар бир машинанинг кунлик иш унуми 5,6 тоннани ташкил этди.

◆ Бўка райони пахтакорларига офарин! Улар дастлабки довондан ошиш арафасида туришибди. Ўтган куни давлатга 3582 тонна, пахта тайёрлаш йиллик ҳажмининг 5,51 проценти миқдорида «оқ олтин» топширилди. Район механизаторлари эса областда биринчи бўлиб машина терими планини адо этишди. «Зангори кема»лар ёрдамида мавсум бошидан бери 54.705 тонна пахта териб олинди. Ўтган куни район колхоз ва совхозларида 400 та «зангори кема» ишлади. Уларнинг ҳар бири билан ўртача 7,5 тоннадан пахта териб олинди.

◆ Ғалаба ва Коммунистик районлари меҳнаткашлари ҳам пахта теримини жадал олиб бормоқдалар. 29 сентябрда бу районларда 5—5,50 процент миқдорида пахта тайёрланди. Коммунистик райони механик-ҳайдовчилари ҳар бир пахта териш машинаси иш унумини 7,4 тоннага етказишди.

◆ Пахта терими ҳал қилувчи паллага кирди. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдирайлик. Қуёш чарақлаб турган ҳозирги кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланайлик. Барча техника воситалари, бутун кучни йиғим-теримга қаратиб, ўнинчи беш йиллик якунловчи йили план ва мажбуриятларини муддатидан илгари бажарайлик.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИЛАР ва чевар теримчилар — шу кунларда пахта далаларининг марду майдонларига айланганлар. Уларнинг меҳнат жасоратлари, фидойиликлари туфайли пахта терими суръатига суръат қўшилмоқда, «оқ олтин» хирмонлари кун сайин, соат сайин юксалиб бораяпти. Бу фотолавҳаларда пахта далаларида ҳиммат кўрсатаётган азамат механизатор ва теримчилар акс этган. Суратларда: (юқоридан пастга) чаноқлардан тўлиб-тошган «оқ олтин»дан мамнун бўлаётган Бекноз Сапаров Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхознинг моҳир механик-ҳайдовчисидир. У мавсумда «зангори кема»си билан 200 тонна пахта териб беришга аҳд қилган; Маҳбуба Бердиқулова ва Марҳамат Ваҳобовалар эса шу райондаги Вотинцев номли колхознинг чевар теримчиларидир. Хўжалик хирмонига 10 тоннадан бебаҳо дурдона тўкиш учун курашаётган кўпминг-килограммчилар астойдил ғайрат қилишяпти; Пискент районидаги 1-«Пискент» совхози 6-бўлими 4-бригадасининг теримчиси Мақсуда Алимова кунига 160—170 килограммдан пахта териб, нормани икки ҳисса ошириб бажаряпти.

Ж. Тўраев ва П. Эргашев фотолари.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА ИШТИРОК ЭТАЕТГАН БАРЧА КОЛХОЗЧИЛАР, СОВХОЗ ИШЧИЛАРИ, МЕХАНИЗАТОРЛАРНИНГ ЮКСАК УНУМ БИЛАН МЕҲНАТ ҚИЛИБ, МАДАНИЙ ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШЛАРИ УЧУН ЗАРУР ШАРТ-ШАРОИТЛАР ЯРАТИБ БЕРИЛМОҚДА. ОБЛАСТЬ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА ЖАМИ 71 АГИТБРИГАДА, 879 КЎЧМА КУТУБХОНА ФАОЛ ИШЛАБ ТУРИБДИ. ШУ КУНГАЧА БЕВОСИТА ПАХТАЗОРЛАРДА ТЕРИМЧИЛАР УЧУН 556 МАРТА КОНЦЕРТ ҚЎЙИБ БЕРИЛДИ, ТУРЛИ МАВЗУЛАРДА 538 ТА ЛЕКЦИЯ ЎҚИЛДИ. МАВСУМ ДАВОМИДА 460 ДАН ЗИЁД «МОЛНИЯ» ДЕВОРИЙ ГАЗЕТА ВА «ЖАНГОВАР ВАРАҚА»ЛАР ЧИҚАРИЛДИ.

●

БИРИНЧИ ДОВОНДАН ОШИЛДИ

БЎКА. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан давом эттираётган Мичурин номли колхоз аъзолари дастлабки довондан ошиб ўтдилар. 1163 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан хирмон кўтарилди.

Ҳозирданоқ ҳосилдорликни 30—35 центнерга етказган Йўлдош Ғаффоров, Тожибой Тўйчиев, Эргаш Қосимбековлар бошлиқ бригадалар умумий хирмонга баракали ҳисса қўшдилар. Моҳир механизатор Хошим Мусодиқов шу кунгача 200 тонна, Салим Жумабоев, Ҳалил Бекмирзаев, Саидали Абдумўминовлар эса 108 тоннадан пахта териб беришди.

●

НАВБАТ МАЖБУРИЯТГА

ПИСКЕНТ. Тельман номли колхоз коллективи давлатга пахта сотиш йиллик планини районда биринчилар қатори бажардилар. Кечаги кунгача 940 гектар майдондан жами 2840 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Айдарқул Қодирқулов, Қаршибой Қодиров, Азиз Чаҳаловлар раҳбарлик қилаётган илғор бригадаларда ҳосилдорлик 35—38 центнерга етказилди. Бу бригадалар 45 центнерлик марра учун курашмоқдалар.

Колхоз хирмонига механик-ҳайдовчилардан Маннон Қўшаев 215 тонна, Мансур Болтабоев 210 тонна, Вали Ғофуров 200 тонна пахта териб тўкиб, ҳамон мусобақада пешқадамлик қилаётирлар.

●

СУРЪАТ БЎШАШМАЙДИ

ҒАЛАБА. Шонли дала гвардиячилари машина терими суръатини бўшаштирмай давом эттирмоқдалар. Ўтган куни пахтазорларга 448 та «зангори кема» олиб чиқилиб, 2928 тонна «оқ олтин» терилди. Ҳар бир машинанинг иш унуми 6,7 тоннадан тўғри келди.

Айниқса, «Заря коммунизма» колхозида машина терими суръати жадал. Ўтган куни 20 та машинанинг ҳар бири бункеридан ўртача 8,1 тоннадан «оқ олтин» тўкилди.

●

КОМСОМОЛ-ЁШЛАР РАПОРТИ

ЯНГИЙЎЛ. Кечаги кунгача районда жами 25 бригада коллективи дастлабки маррани эгаллаганлиги ҳақида ғалаба рапортини берди. Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ислом Икромов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари «Коммунизм» колхозида биринчилар қатори йиллик планни бажардилар. Давлатга 300 тоннадан зиёд хомашё топширилди. Ҳосилдорлик 35 центнерга етди.

●

ВАЪДАГА ВАФО МАРДНИНГ ИШИ

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинизм» колхози заршунослари бу йил йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказиб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини 1 октябргача, социалистик мажбуриятни эса 10 октябргача бажариш ташаббуси билан чиққан эдилар. Хўжалик пахтазорларида йиғим-терим ишлари ана шу юксак мажбуриятга яраша уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Конкрет ишлаб чиқилган тадбирларга тўла амал қилинаётганлиги учун кунлик ўсиш мўлжалдагидан ҳам юқори бўлаётир.

Ҳозирги кунгача мавжуд 23 та терим агрегатининг ҳаммаси тўхтовсиз икки сменада ишлаб турибди. Уларнинг кунлик ўртача иш унуми 9—10 тоннани ташкил этаётир.

Ҳар куни қабул пунктларига 250 тоннадан ошириб, яъни йиллик планнинг 6 проценти миқдорида пахта топширилаётир. Шу кунгача тайёрланган пахта 3446 тоннадан ошиб кетди. Бу йиллик планнинг 91 процентига тенгдир.

Ваъдага вафо қилаётган азамат пахтакорлар бугун-эрта ғалаба рапортига имзо чекадилар. Шарифбой Эсонбоев ва Мамад Ирисбоевлар раҳбарлик қилаётган бригадалар эса биринчи довондан аллақачон ошиб ўтишиб, эндиликда 50 центнерлик улкан хирмон учун кураш олиб бормоқдалар.

Механик-ҳайдовчилар ўртасида эса ўзаро мусобақалашиб ишлаётган Қувондиқ Тожименов билан Қурбон Илашевлар намуна кўрсатмоқдалар. Кечаги кунгача Қ. Тожименов 211 тонна, Қ. Илашев эса 205 тонна «оқ олтин» териб беришди.

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН МУЗОКАРАЛАРИ

30 сентябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев билан Ҳиндистон Республикасининг Президенти Н. С. Редди ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар чоғида СССР билан Ҳиндистон Республикаси ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йилда тузилган шартноманинг мустаҳкам негизига асосланувчи Совет — Ҳиндистон муносабатларининг асосий масалалари ҳусусида фикрлашиб олинди.

Актуал халқаро проблемаларни муҳокама қилган вақтда тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, империализм, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши кураш масалаларига алоҳида эътибор берилди. Совет Иттифоқи, деди Л. И. Брежнев, кескинликнинг юмшатилишини сақлаб қолиш ва унга янги руҳ бағишлаш, қуролланиш пойгасидан қуролсизланиш сари реал бурилишни таъминлаш, можароли вазиятларни сиёсий йўл билан одилона бартараф этишга эришиш учун изчиллик ва матонат билан куч-ғайрат сарфламоқда.

Осиёдаги аҳвол батафсил кўриб чиқилди. Бу ерда биргаликда ҳаракат қилаётган агрессив кучларнинг фаолияти активлашганлиги ҳатарли кескинликнинг кучайишига кўмак бўлмоқда. Л. И. Брежнев таъкидлаб айтдики, империалистларнинг халқлар ишига аралашуви шу регионадаги мамлакатлар ўртасида бўлаётган можароларга айниқса зарбали оғир тус бахш этмоқдаки, бу нарса Осиёда ва умуман дунёда тинчлик ишини барбод этаётган империализм ва унинг гумаштаталари тегирмонига сув қуймоқда.

Ҳиндистон Республикасининг президенти Н. С. Редди Ҳиндистон билан СССР ўртасидаги анъанавий дўстликни Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқларининг туб манфаатларига, шунингдек ялпи тинчлик манфаатларига мос бўлган самарали, бир-бирини бойитувчи ҳамкорлик намунаси деб таърифлади.

Томонлар шуни мамнуният билан қайд этдиларки, Совет ва Ҳиндистон раҳбарларининг бир-бирларига қилган визитлари, улар ўртасидаги шахсий алоқалар анъанавий дўстона икки томонлама муносабатларнинг таркибий қисми бўлиб, Совет—Ҳиндистон ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга салмоқли ҳисса қўшмоқда.

(ТАСС).

ҚАРДОШЛИК ВА ДЎСТЛИК МАДҲИЯСИ

СССР КОМПОЗИТОРЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Кўп миллатли совет санъатининг усталари КПССнинг бўлажак XXVI съездини янгидан-янги ижодий ютуқлар билан нишонлашга интилмоқдалар. Ўтган беш йил мобайнида барча жанрдаги бир қанча муҳим асарлар яратилди. Бу асарлар «Ленин партиясига шон-шарафлар» шиори остида ҳозир Ўзбекистонда ўтаётган совет музикаси Бутуниттифоқ фестивали программасини безаб турибди. Қардошлик ва дўстликнинг ана шу байрами доирасида 30 октябрь куни Тошкентда СССР Композиторлар Союзи правлениесининг Пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари — Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалардан келган таниқли композиторлар, музикашунослар ва ижрочилар «кўп миллатли совет музикасининг интернационал бирлиги» масаласини зўр қизиқиш билан муҳокама қилдилар. Пленум ишида республика пойтахтидаги партия, совет, жамоат ташкилотиларининг, меҳнат коллективларининг вакиллари иштирок этдилар.

Пленумда СССР Композиторлар Союзи правлениесининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти ва СССР ҳамда РСФСР давлат мукофотларининг лауреати Т. Н. Хренников доклад қилди. Ҳозирги Пленум, — деб таъкидлади у, — КПСС XXVI съездига тайёргарлик туфайли умумхалқ кўтаринкилиги вазиятида ўтмоқда. Шу кунларда совет композиторлари ўзлари босиб ўтган йўлга яна баҳо бермоқдалар, ўз ишларининг натижасини якунламоқдалар, бундан буёнги иш истиқболларини белгилаб олмоқдалар.

В. И. Казенин (РСФСР), Е. Ф. Станкович (Украина), Г. А. Жубанова (Қозоғистон), А. П. Петров (Ленинград), Р. С. Гажиев (Озарбайжон), Н. Г. Шахназарова (Москва), Ю. В. Семеняко (Белоруссия), Ш. С. Сайфиддинов (Тожикистон), Г. Г. Раман (Латвия) Ч. Нуримов (Туркманистон), Э. М. Мирзоян (Арманистон), Я. П. Ряэтс (Эстония), К. Молдобасанов (Қирғизистон), Е. Д. Дога (Молдавия), Э. Ш. Салиҳов (Ўзбекистон) қардош совет халқларининг бир-бирига яқинлашиш ва бир-бирларининг маданиятларини бойитишдан иборат буюк жараённинг муҳимлиги, партия XXVI съездига тайёргарлик муносабати билан композиторларнинг вазифалари тўғрисида гапирдилар.

Пленум барча совет композиторларини қаҳрамонона замонамизни, мамлакат коммунистларининг бўлажак анжуманини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракати вужудга келтирган, меҳнат ғайратини акс эттирувчи асарлар яратиш соҳасидаги ишларни ҳар томонлама кучайтиришга даъват этди.

Пленум Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига мамлакатимиз халқлари интернационализми ва қардошларча дўстлиги мавзуларига бағишланган энг яхши асарлар конкурсини ўтказишга, барча иттифоқдош республикалар композиторларининг ижодини пропаганда этиш ишини кучайтиришга қарор қилди.

Пленум қабул қилган резолюцияда композиторлар ва музикашунослар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларнинг маънавий маданиятини янада юксалтириш юзасидан партия ўртага қўйган вазифаларни бажаришга катта ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч изҳор этилади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими Ю. Ф. Уткин иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

СССР НАРХ ДАВЛАТ КОМИТЕТИДА

СССР нарх давлат комитети 1980 йил 1 октябрдан бошлаб микрокалькуляторларнинг давлат чакана нархлари ўрта ҳисобда 43 процент пасайтирилишини маълум қилади.

ИШЧАНЛИК ВАЗИЯТИДА

Районимиз далаларида меҳнат авжида. Коммунистлар, барча меҳнаткашлар етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатларда йиғиштириб олиш, она-Ватанга кам деганда 50 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш учун курашмоқдалар. Цех партия ташкилотлари ва партия группаларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида теримни уюшқоқлик билан ўтказиш, машиналар унумдорлигини ошириш юзасидан қимматли таклифлар ўртага ташланган эди. Ҳозир барча жойларда коммунистлар билдирган таклиф ва мулоҳазалар асосида иш сифати ва самарадорлиги оширилмоқда.

Цех партия ташкилотлари ва партия группаларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ишчанлик ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Йиғилишларга барча жойларда олдиндан пухта ҳозирлик кўрилган эди. Бошланғич партия ташкилотлари, цех партия ташкилотлари ва партия группаси ташкилотчиларининг бўлиб ўтган семинарида уларга қимматли маслаҳатлар берилди. Семинарда район партия комитетининг биринчи секретари С. Д. Сайдалиев КПСС Марказий Комитети йюнь Пленуми қарорларини амалга оширишда район бошланғич партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишини янада кучайтириш чоралари тўғрисида доклад қилди. Бундан ташқари семинар қатнашчилари ҳисобот ва сайловларни ўтказишда цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг вазифалари, оммавий-сиёсий ишларни комплекс планлаштириш бўйича ҳам докладларни тингладилар. Шундан сўнг, секретарлар тажриба алмашишди.

Олдиндан кўрилган тайёргарлик туфайли партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари график бўйича муваффақиятли ўтди. Районимизда 78 та цех партия ташкилоти ва 42 та партия группаси бор. Уларда бўлиб ўтган йиғилишларда коммунистлар актив иштирок этиб, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга қаратилган қимматли таклифларни ўртага ташладилар. Ҳисобот докладини муҳокама қилишда 360 коммунист иштирок этди. Район партия комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, райком аппарати ходимлари йиғилишларда қатнашиб, ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишларни такомиллаштиришга кўмаклашувчи фикрлар билдирдилар.

«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози 3-бригадаси цех партия ташкилотининг йиғилиши айниқса намунали ўтди. Сўзга чиққан коммунистлар ютуқларини қайд этиш билан бирга асосий эътиборни бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратдилар. Механизатор А. Мадалиев эҳтиёт қисмлар йўқлиги учун қишлоқ хўжалик техникаси узоқ вақт ремонтда туриб қолаётганлигини танқид қилди. Мавсум яқинлашгач ремонт ишлари шошма-шошарлик билан бажарилади, сифатга эътибор берилмайди. Пировардида ремонтдан чиққан техника узоқ вақт ишламай тезда ишдан чиқади. Бундан ташқари, колхозчиларга кўрсатилаётган маданий-маиший хизматни ҳам тубдан яхшилаш керак. Кўпгина участкалар тоза ичимлик сув билан таъминланмаган, дала бошида кўчма савдо ташкил этилмаган.

Охунбобоев номли колхоз сутчилик фермаси цех партия ташкилоти йиғилиши ҳам танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Ферма мудири У. Тошев асосий эътиборни сут етиштириш резервларига қаратди. Колхозда 400 бош қорамол боқиладиган сутчилик комплекси қурилиши неча йилдан бери битмай келаяпти. Бунга 104-колхозлараро кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари айбдордирлар. Улар қурилишни тезлаштириш чораларини кўрмаяптилар. Бу объект ўз муддатида ишга тушганда қўшимча яна кўплаб сут етиштириш имкони яратилар эди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Йиғилишларда ташкилий-партиявий ишларни такомиллаштириш, оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш юзасидан ҳам қимматли фикрлар билдирилди. 2-«Пискент» совхози 3-бўлими цех партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан коммунист М. Оловуддинов партия йиғилишлари ўз вақтида ўтказилмаганлиги, муҳокамада кўпчиликни қизиқтирган масалалар қўйилмаганлиги, ҳисобот доклади бўш ёзилганлиги учун партбюрони танқид қилди.

Шундай фикрлар бошқа цех партия ташкилотлари ва партия группалари ҳисобот-сайлов йиғилишларида ҳам айтилди.

Район партия комитети коммунистлар фикрини жамлаб, уларни амалга ошириш чораларини кўрмоқда.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари коммунистлар учун жанговар ишлар кўриги бўлди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида қилган докладида, Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаб Олмаотада ўтказилган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида съездолди мусобақасини кучайтириш, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга кўмаклашувчи қимматли маслаҳатлар берилди. Бу кўрсатмалар ҳар бир коммунист учун жанговар программа бўлиб хизмат қилаяпти.

Яқинда КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда партия ташкилотларининг КПСС XXVI съездига тайёргарлик ҳамда КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида партияда ҳисобот-сайлов кампаниясини муваффақиятли ўтказиш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди. Ҳадемай ҳисобот-сайлов йиғилишларининг иккинчи босқичи бошланади. Бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар олдида ҳисоб беришга киришадилар. Бу муҳим босқич олдидан область партия комитетида кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда бўлажак ҳисобот-сайлов йиғилишларини юқори савияда ўтказиш лозимлиги алоҳида уқтирилди.

Биз бошланғич партия ташкилотларида бўладиган ҳисобот-сайлов йиғилишлари олдидан секретарлар семинарини ўтказиб, уларга методик тавсиялар тақдим этдик. Цех партия ташкилотлари ва партия группаларида бўлгани сингари бошланғич партия ташкилотлари ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳам ишчанлик, принципиаллик ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтишига ишончимиз комилдир.

Т. ХОЛБОЕВ,
Пискент район партия комитети ташкилий бўлимининг мудири.

Тошкент чарм-галантерея ва спорт товарлари бирлашмаси коллективи КПСС XXVI съезди шарафига 26 зарбдор ҳафта вахтасида туриб ишламоқда. Ишчи-хизматчилар ўнинчи беш йилликнинг ўтган даври мобайнида пландагидан ташқари 5 миллион сўмлик маҳсулот тайёрладилар. Суратда: чарм галантерея буюмлари тайёрланадиган участкаларнинг бири.

Р. Шамсутдинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ХАТЛАРГА ОБЗОР

МЕҲНАТ ИНСОННИ УЛУҒЛАЙДИ

Ҳар куни редакциямиз почтасига назар солар эканмиз, унинг областимизнинг турли жойларидан келган хат-хабарларга тўла эканлигини кўрамиз. Редакцияга хат йўллаётган ҳар бир киши ўзи меҳнат қилаётган корхона, колхоз, совхоз ёки ўқиётган олий, ўрта махсус ўқув юртларидаги ўзгаришлар шунингдек, у ерларда эришилаётган ютуқлар ҳақида тўлқинланиб ёзади. Айрим газетхонлар эса ўз касбдошлари, мураббийлари ва жонкуяр шифокорлар ҳақида фикр билдиришган.

— Александра Романовани касбдошлари ҳамда районимиз меҳнаткашлари жуда ҳурмат қилишади, — дея мактуб йўллабди Бўстонлиқ районидан **И. Пирметов.**

— Яқинда бу кишининг врачлик касбида ишлаётганига 40 йил тўлди. Ана шу йиллар мобайнида шифокор кўплаб кишиларни дардларидан холос этди. Уларга ҳар қандай шароитда ҳам ёрдам қўлини чўзди. Партия ва ҳукуматимиз А. Романованинг меҳнатларини юксак баҳолаб, уни икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва бир қанча медаллар билан тақдирлаган.

Тошкент шаҳридан **Т. Маҳмудов, А. Исроилов, Х. Латиповлар** С. Раҳимов районидаги В. И. Ленин номли 28-ўрта мактабда узоқ йиллардан буён педагоглик касбини ардоқлаб келаётган Муяссар Абдураҳмонова ҳақида, **А. Абдуманнонов** эса Тошкент Давлат педагогика институти тарих факультетининг студенти, аълочи ва жамоатчи талаба Абдуҳамид Ҳамиджонов ҳақида меҳр билан хат йўллашган.

Ўрта мактабларда биринчи қўнғироқлар чалиниб, дарслар бошланганига ҳали кўп бўлганича йўқ. Шу қисқа давр мобайнида билим ўчоқларида бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Ёшларга билим беришда намунали ишлар бажарилди.

Оққўрғон районидаги 31-кечки ишчи-ёшлар мактабининг директори **М. Хўжаев** редакциямизга мактуб йўллаб, қуйидагиларни билдирган:

— Партия ва ҳукуматимиз ишчи-ёшларнинг ўрта маълумот олишларига алоҳида эътибор беряпти. Турли сабабларга кўра 8-синфни битиргач, ўқимай қолган ёшлар қишлоғимизда анчагина. Аммо улар бугунги кунда ҳаётда ўз ўрнини топган, ўзи севган касбни пухта эгаллашга ҳаракат қилаётган қалби оташ кишилардир. Табиийки, ўқишни давом эттириш, улар учун жуда фойдалидир. Бизнинг Интернационал номли 31-кечки ишчи-ёшлар мактабимизда 9-10-11-синфларда 150 га яқин ёшлар билим олмоқдалар. Уларнинг фанларни аъло ва яхши баҳоларга ўзлаштиришлари учун мактабда барча шароитлар яратилган. Ўқувчиларга тажрибали педагоглар дарс бераётирлар.

— Районимиздаги барча хўжаликларда яқинлашиб келаётган қиш мавсумига пухта тайёргарлик кўриш, мўл-кўл чорва озуқаси жамғариш учун кураш юқори суръатларда давом этмоқда, — деб ёзади Тошкент районидан **Х. Маҳкамов.** — М. Маъмуров номли 14-ўрта мактаб ўқувчилари ишлаб-чиқариш бригадасининг ёшлари ҳам бу ишга ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшишаяпти. Улар 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 760 центнердан маккажўхори кўкпояси йиғиштириб олишди. Бу ишларда А. Исмоилов, М. Юсупова, А. Абдураҳмонов ва А. Содиқов каби ёшлар салмоқли ҳисса қўшишди.

Шунингдек, Калинин районидан **И. Саримсоқов,** Пискент районидан **Х. Мирсолиева,** Бўстонлиқ районидан **И. Қўзиев,** Ангрен шаҳридан **М. Муҳамедовлар** ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

БОЛАЛАР СОҒЛИҒИ — ЮРТИМИЗ БОЙЛИГИ

Областимизда оналар ва болалар соғлиғини сақлаш йўлида жуда катта ишлар қилинмоқда. Сўнгги йиллар ичида фан ва техника ютуқлари билан қуролланган янги шифохоналар ишга туширилди. Соғлиқни сақлаш муассасаларида кўплаб янги медицина ускуналари ўрнатилди. Тўрт йил ичида янги 1210 ўринли шифохоналар бунёд этилди. Педиатрларнинг сони 221, акушер-гинекологларнинг сони эса 95 кишига кўпайди.

Ҳозир областимизда 63 та педиатрлик участкаси ишлаб турибди, 10 та махсус комбинат очилди. Кечқурунги ва тунги пайтларда оналар ва болаларга медицина хизматини яхшилаш мақсадида тез медицина ёрдами бўлимлари ҳузурида 9 та педиатрлик ва 1 та акушерлик бригадаси ташкил қилинди. Эмизикли болаларга сут маҳсулотларидан овқат тайёрлайдиган ошхоналарнинг сони 12 процентга кўпайтирилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитети қабул қилган қарорда юқорида кўрсатилган муваффақиятлар таъкидланганн ҳолда бу соҳадаги камчилик-нуқсонлар, ҳал этилиши зарур бўлган муҳим масалалар алоҳида таъкидланди.

Жумладан, қишлоқ жойларда педиатр ва акушер-гинеколог кадрларнинг ҳамон етишмаслиги, айрим районларда эса янги қурилаётган шифохоналар ўз вақтида фойдаланишга топширилмаётганлиги қайд қилинди.

Давлат муассасалари қурилишида маблағлар турли сабабларга кўра ўзлаштирилмай қолмоқда. Шубҳасиз, бунинг оқибатида белгиланган объектлар ўз вақтида битказилмайди. Масалан, 1980 йилнинг биринчи ярмида Ангрендаги болалар шифохонаси қурилишида 120 минг сўмлик ўрнига атиги 15 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилган. Ғалаба райони Солдатское посёлкасидаги болалар шифохонаси учун қўшимча қурилиш эса 13 процентга бажарилди, холос. Шунингдек, Орджоникидзе районидаги Қибрай посёлкасида бошланган 60 ўринли қўшимча қурилиш ҳам оро йўлда қолган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг қарори билан область ижроия комитетининг капитал қурилиш бошқармаси, область соғлиқни сақлаш бўлими, шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетларига медицина муассасалари қурилишларини қатъий назоратга олиш ва ўз муддатида фойдаланишга топширишни таъминлаш, шунингдек, 1980 йилда 100 нафар педиатр ва 35 акушер-гинекологни, шу жумладан уларнинг 75 процентини қишлоқ жойларга йўллаш, 1980—1982 йиллар даврида қолган 9 та қишлоқ районидаги тез медицина бўлимлари ҳузурида педиатрлар бригадалари ташкил этиш вазифаси топширилди.

Калинин қишлоқ Советида депутатлар ва ижроия комитет аъзолари фаолиятини кучайтириш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Халқ вакиллари депутатлар ўқуви ва турли мавзулардаги семинарларда ўзларини қизиқтирган кўплаб саволларга жавоб топишмоқда. Депутатлар илғор тажрибаларни оммалаштиришаяпти.

Қишлоқ Советида 9 та доимий комиссия фаолият кўрсатмоқда. Қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссия аъзоларининг фаолияти айниқса ибратлидир. Беш кишидан иборат бу доимий комиссияга Ленин номли колхоз бош агрономи, қишлоқ Советининг депутати Х. Сулаймонов бир неча йиллардан буён раислик қилади. Доимий комиссия аъзолари шу пайтгача қишлоқ хўжалигига оид кўплаб масалаларни атрофлича ўрганиб, сессия ва ижроия комитет кенгашларига тақдим этдилар. Жойлардаги камчиликларни бартараф этиш, илғор тажрибаларни кенг ёйиш, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш каби актуал масалалар ҳамиша диққат-эътиборда бўлмоқда.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАР КЎМАГИ

Яқинда пахта йиғим-теримига тайёргарлик ва уни ўтказиш масаласини ўрганиб чиқиб, навбатдаги сессия муҳокамасига тайёрладилар. Ҳошим Раззоқов, Акбар Мамадалиевлар бу ишда бош-қош бўлишди. Мактаб ва маориф, маданий-оқартув ҳамда савдо ва маиший хизмат кўрсатиш бўйича доимий комиссиялар фаолиятини жонлантириш ва муайян мақсадларга йўналтириш соҳасида ҳам кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда.

— Доимий комиссияларимиз, — дейди қишлоқ Советининг раиси А. Абдукаримов, — кенг омма билан алоқани мустаҳкамлаш, кишиларнинг талаб-эҳтиёжларини атрофлича ўрганишимизда яқиндан ёрдам беришяпти. Уларнинг ҳар бири ўз иш планига эга.

Бу йил қишлоқ Совети территориясидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари 2 минг гектар майдонда деҳқончилик қилмоқдалар. Улар ҳар гектардан 40 центнерлик ҳосил етиштириб, давлатга 8 минг тонна юқори сортли ҳом ашё топширишга аҳд қилишган.

Депутатлар бу курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Қишлоқ Советининг доимий комиссиялари ҳамкорликда «Ўзбекобод» пахта қабул қилиш пунктининг мавсумга шайлигини текшириб чиқишди. Бундан ташқари пахтакорларга маданий савдо, алоқа ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчаларининг ҳолати ҳам назоратдан ўтказилди.

Қишлоқ Советининг депутатлари КПСС XXVI съездини меҳнат ва сиёсий активликларини янада оширган ҳолда кутиб олиш учун ҳаракат қилаяптилар.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ,
Бекобод райони.

ЛЕКЦИЯ ВА КОНЦЕРТЛАР

Тошкент тўқимачилик комбинатининг маданият саройида «КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди олдидан» мавзуида суратли китоблар кўргазмаси ташкил қилинди. Экспозиция партия билан халқ ҳаётидаги шонли воқеаларни муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётган кўп минг кишилик коллективнинг кундалик ишлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Сарой ходимлари Ўзбекистон Касаба союзларининг клублари, маданият уйлари ва саройлари социалистик мусобақасига актив қўшилдилар. Бу мусобақа «Маданият соҳасидаги ҳамма ютуқларимиз КПСС XXVI съездига» шиори остида ўтмоқда. Комбинат ёшлари учун ташкил қилинган ижтимоий-сиёсий мавзулардаги лекция ва суҳбатлар бўлиб ўтган XXV партия анжуманининг тарихига бағишланган. «Ҳаётимизни Ильичга қиёс қилиб», «Ўртоқ Ленин, Сизнинг номингиз билан», «Илғорларга тенглашайлик», «Қалбимиз қўри-одамларга» мавзуидаги тематик кечаларга айниқса кўп одам тўпланмоқда.

Корхона меҳнатчиларининг болалари учун «ишчи ўринбосарлар» деб аталган ўсмирлар клуби очилди. Клуб машғулотларида болалар тўқимачилик сирлари билан танишадилар, ҳуқуқий билимлар оладилар, эстетика асосларини ўрганадилар. Улар учун В. И. Лениннинг дўстлари ва сафдошлари тўғрисида «Жасорати боқий кишилар» кинолекторийси ташкил қилинган, тематик эрталиклар, «Биз — Советлар мамлакатнинг болаларимиз» мавзуида театрлаштирилган байрамлар ўтказиб турилади.

(ЎзТАГ).

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқда. Унда қатнашаётган кўплаб бригадалар меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Айниқса, А. Д. Подячева раҳбарлигидаги минерал ўғитларни қопловчилар бригадаси яхши ишлаяпти. Ҳар сменада қўшимча 80—100 тонна минерал ўғитни қопламоқдалар. Суратда: бригадир А. Д. Подячева ва бригада аъзоларидан С. М. Есипова навбатда қилинадиган ишлар ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

В. **Сироткин** фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» КОНКУРСИГА

ИНҚИЛОБ

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига Тошкент область ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси, область журналистлар ташкилоти, «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари редакциялари ички ишлар органлари фаолиятини пропаганда қилувчи энг яхши газета мақоласи, лавҳа, очерк ва бошқа хил материаллар, радиоэшиттириш ва телевидение кўрсатуви учун конкурс эълон қилган эдилар. Қуйида конкурсга келган очерклардан бирини эътиборингизга ҳавола этамиз.

I. СИРЛИ СЎЗЛАР
(Хотирадан)

ОТАМНИ маҳалла аҳли мулла Очил дерди. Иморатчи уста бўлсалар ҳам саводлари чакки эмаслигини яхши билардим. Отам бошқа бинокор ишчилар қатори руслар билан бирга ишларди. Ўзбеклар ғишт теришса, сувашса, руслар дурадгорлик, тунукачилик ва печкачилик қилишарди. Шу тариқа ўзаро қандайдир артель ташкил топарди.

Отамнинг яқин дўстларидан бири Иван Васильевич эсимда қолган. Гавдали, мўйловдор бу киши Россиядаги инқилобий ҳаракат, ишчиларнинг севимли етакчиси Владимир Ильич Ленин ҳақида отам билан кўп гаплашган. Ўшанда 1904—1905 йиллар эди. Бир куни навбатдаги суҳбатдан сўнг «Иван амаки билан нималар ҳақида гапиришдингиз?» десам жиддий оҳангда шундай дедилар:

— Ҳали буларни тушунишга ёшсан, ўғлим. Катта бўлгин, шунда айтиб бераман.

Қизиқ, Иван Васильевич отамга қандай сирли сўзлар айтган экан?

II. КАТТА БЎЛГАЧ
(Хотирадан)

1916 йил ёзи хавотирли келди. Юзаки қараганда эски шаҳарда ҳаёт ҳамон эскича давом этарди. Худоёрхон давридан мерос бўлиб келаётган тор ва пастқам кўчалар, қатор бир-бирига туташ кулбаларда осойишталик ҳукмрондек туюларди. Халқни қўйдек ювош пода мисоли билган ҳокиму-тўраларнинг бунга ишончлари комил эди. Подшонинг мардикор олиш ҳақидаги фармони бу ишончни ағдар-тўнтар қилди.

Тошкентнинг юз минг аҳолини сиғдирган эски шаҳрида боқувчисиз қоладиган оилаларда қий-чув бошланди.

Ушанда Шайхонтоҳур даҳасига қарашли Олмазор маҳалласида турардик. Отам уста Очилдан маслаҳат сўраб келувчиларнинг кети узилмасди. Отам камбағалпарвар, одил инсон. Бўлмаса айни навқирон чоғида ўз ризқимни топай дея Бобожон карвонбошидек бадавлат отаси хонадонини тарк этардими? Саводхонлигини айтмайсизми? Рус-тузем мактабини битирган. Маишатини ўйламай, пешона терим билан рўзғоримни тебратай дея қора ишга кирган. Бухорои шариф, Қўқону-Андижон ва Темурланг дарвозаси, Самарқандда ҳам қилмаган ҳунари қолмаган. Пахта тозалаш, ёғ заводлари қурилишида ғишт терувчи-сувоқчиликдан уста даражасига кўтарилган. Ўрта Осиё, Тошкент темир йўллари станцияларини бунёд қилишда уста Очил номини олган. Энди эса пудратчи Аҳрорхўжанинг донг таратган устаси. Рус мастеровойлари ҳам у билан ҳисоблашишади.

Мен отам билан фахрланиб, гапларини тинглардим.

— Жон қулоғимиз сизда,— деди ғишткўприкдан келган уста Ғулом Камол, — қани кўрсатинг, ўша нажот йўлини?

Чорпаҳилдан келган, ўрта бўй, кенг яғринли отам чойнакдан аста кўк чой қуйиб унга узатади.

— Нажот йўли битта. У ҳам бўлса қўзғалиш, мулла Ғулом.

— Қўзғоламиз!

Муштлар қисилиб чеҳраларда ғазаб алангаланганини кўрдим. Шунда мен отамнинг дўстларидан бири большевик Корнюшин сўзларини эсладим. Ғоя омма ичра тарқаб дил-дилларига сингган тақдирдагина қудратли кучга айланади. Буни буюк Маркс айтган экан. Унинг сўзларидаги ҳақиқатни мен бир мақсад учун маҳкам қисилган муштларда, адолат истаб кураш ўти ёнаётган чеҳраларда кўриб турардим.

III. ҚЎЗҒОЛОНДА
(Хотирадан)

— Йўқолсин мустамлакачилар!

— Йўқолсин уруш!

Бу отамнинг сўзлари эди. Шундай дейишни у маслаҳат сўраб келган ўнлаб кишиларга ўргатган эди. Ҳозир бу сўзларни минглаб кишилар айтмоқда.

Эски Тошкент полиция бошқармаси биносини қамал қилиб уни ўқ ва тош ёмғирига тутаётганлар сафида уста Ғулом Камол, этикдўз Абдураҳмон, ишчи Мирқосим, Тожибой ва Йўлчибой каби отамнинг кўплаб ҳамфикр биродарларини кўрарканман ғайратимга ғайрат қўшилардди. Биз шундай дардкаш минглар учун яшаймиз. Шулар нима бўлса биз ҳам шу.

Мочалов ва миршаблар қафасга тушган каламушлардай бино ичида ўзларини ҳар ёққа уриб нажот излашади. Ҳар панадан илондай ниш уришга интилиб узуқ-юлуқ ўқ отишади.

Тошкентда ҳазилакам воқеалар бошланмади, дейсизми? Бирликда гап кўп. Муҳими миллатларнинг ҳамжиҳат бўлиб бош чиқариши ва подшога, унинг қонунларига қарши чиқишда! Ғалабанинг гарови худди шунда.

Ғазабланган оломоннинг миршабхонага ҳужуми нима билан тугашидан қатъий назар у катта, ўз кўлами ва миқёси ила беқиёс кураш дебочаси эканлигини қалбан ҳис этардик.

— Прочь, разойдись!

Губернатор маҳкамаси ходими, подполковник Колесников беш казак билан қамчин ўйнатиб халойиқ устига от қўйиб келарди.

— Бейте, бей!!

Казаклар одамлар юз-кўзига қамчин тушириб бошқарма ичкарисига йўл очишга интилишди.

Отам ғазаб ичра одамларга хитоб қилди.

— Ур, ўлдир золимларни!

Ўнлаб йигитлар ҳайқириқ билан казакларга ёпишди, қамчиларини тортиб олиб ўзларини савалаб кетишди. Бир йигит эса ўлжа қиличини баланд кўтарганча Колесниковга ташланди. Подполковник қалтироқ қўллари билан кетма-кет ўқ узиб жон ҳолатда отини тезлатди. Йигитнинг қўлидан қилич тушиб кетди. Ўқ юрагини тешиб ўтган эди.

Бино ичкарисидан ва казаклар томонидан отилган ўқлар туфайлигина Колесников интиқомдан зўрға қутилиб бошқармага кираолди.

Тошбўрон кучайиб бошқарма ойналари чилпарчин бўлди. Колесников ва Мочаловлар қаршилиги сусайган бир вақтда шаҳар ҳокими Коган бошлиқ ўттизга яқин миршаблар етиб келишди. Оломоннинг ғазаб ўти энди уларга қаратилди.

— Ур, ур! Золимларга ўлим!

Даҳшатли тазйиққа ҳоким тўра йигитлари дош беролмай орқага чекинди. Қўзғолончилар ҳалок бўлган ва ярадорларга қарамай шиддатли ҳужумни давом эттиришди. Уларни орқадан тўсатдан бостириб келган подполковник Савицкийнинг прапоршчиклар ротаси ҳам чўчитмади.

Икки юз офицернинг ялпи ўт очишидан қўзғолончилар анча талофот кўришларига қарамай тошбўронни тўхтатишмади. Бир неча прапоршчик ер тишлаб қолди.

— Халқ ғазаби неларга қодир эмас, ўғлим, — деди отам, — кўринг, билинг бир умрга.

Қўзғолончилар турли томондан сафларига қўшилаётган янги-янги одамлар билан орқага чекинишаркан ҳамон жанговар хитоблар янграрди.

— Барибир мардикорга бормаймиз!

Казак, миршаблар ва офицерлар ротаси отишмани кучайтиришди. Одамлар бирин-кетин йиқила бошлашди. Йўқ, бу қонлар беҳуда кетмайди. Интиқом яқин, интиқом олдинда. Кучларни сақлаш, йиғиш ва уюштириш лозим.

— Ярадорларни олиб кетинглар! — деди кимдир.

Отам менга ерда инграб ётган ярадорларга имо қилди.

Иккимиз ярадор бир йигитни кўтарганча тўғри уйимизга олиб кетдик. У тамом соғайиб кетмагунча уйимиздан чиқармай полициядан яширдик. Ҳал қилувчи воқеалар яқинлашмоқда эди.

IV. ОКТЯБРЬ КУНЛАРИДА
(Расмий хроникадан)

1917 йил 28 октябрь тонгида Ўрта Осиё Бош темир йўл устахоналаридан янграган гудок қуролли қўзғолон бошланганидан далолат берди. Ревком раиси В. Ляпин унга бошчилик қила бошлади. Қўзғолончилар қуюндек ёпирилиб келаётган юнкерлар, казаклар ҳужумини тўхтатишди. Генерал Коровиченко лашкари Первушин кўпригида жанговар марра эгаллади.

Финкельштейн Кавказ фронтидан Ўрта Осиё орқали ўтаётган солдатларни ёрдамга чақирди. Темирйўл станциясидаги қисқа митингдан сўнг солдатлар қўзғолончилар сафида жанг қилишга розилик беришди. Красноводск, Чоржўй, Кушкадан ҳам қуролли дружиналар қўзғолончиларга ёрдамга етиб келди. 29 октябрда казак полки тор-мор қилинди. Аммо кучлар тенг эмасди. Коровиченконинг тажрибали, уруш кўрган зарбдор қисмлари қўли баланд эди... Худди шу вақтда Ревком раиси Ляпин олдига алоқа узилган эски шаҳардан Мирзааҳмад Мирҳодиев кириб келди. У Ляпинга Очил Бобожонов, Султонхўжа Қосимхўжаевлар имзо чеккан мактубни топширди.

— Ўртоқлар! — деди Ляпин хатни ўқиб бўлгач ёнидаги Першин, Шумиловга маънодор боқиб, — эски ша-

ИККИНЧИ ДОВОН

● Областда иккинчи бўлиб. ● Кунига 10 процентдан. ● Марра — 50 центнер!

Вақт ярим кечадан оғган бўлса ҳам, поёнсиз карталарда пахта тераётган машиналарнинг овози бир зум тинмайди. Бункерларга лайлак қордек ёғилаётган оқ нуқралар машина чироғида ажиб товланиб кўринаяпти. Олдиндаги машинани Ўроқбой Нишонов бошқариб келаяпти. Партком секретари уни олисдан ҳам дарров таниди. Кабина четида ҳилпираб турган Қизил вимпелни ўтган беш кунлик якуни бўйича Ўроқбойга партком секретарининг ўзи тантанали суратда топширган эди.

Эгат бошига тебраниб чиқаётган машинанинг чироғи майдончадаги прицепга тушди. Ўроқбой рулни шу томон бурди. Машина прицеп билан ёнма-ён келганда ҳайдовчи ричагни аста кўтарди. Пахта тўла бункер секин прицеп устига сурилиб борди-да, оқ нуқралар ёпирилиб симтўр тўсиқларга урилди. Шунда прицеп ҳосил залваридан бир силкиниб тушгандек бўлди.

— Бу нечанчиси?— сўради партком секретари пахтани прицепга босаётган колхозчидан.

— Ҳисоби йўқ. Кун бўйи терган пахтаси 22 тоннадан ошди, ҳисоб.

Секретарь беихтиёр бош ирғиб қўйди. Шу дамда унинг ёдига партком ва правление йиғилишида Ўроқбойнинг айтган сўзлари тушди.

Йиғилиш терим бошланиши арафасида бўлган эди. Партком секретари Турсун Холтурсунов эрта билан колхоз марказига барча механизаторларни йиғди. Сўнг автобусга ўтиришиб, дала айлангани чиқиб кетишди. Улар ҳар бир картани синчиклаб кўздан кечиришди. Машина теримига тайёр пайкалларни аниқлашди.

Ўша сафар давомида механизаторларга пахтаси тўла очилган карталар бўлиб берилди. Ўроқбой ўзига теккан майдон бошида анча туриб қолди. Тупларда очилган чаноқларни санади. Ҳар бир чаноқдаги пахтанинг вазнини чамалаб кўрди. Ҳосил чўғи чакки эмас эди. Биринчи теримдаёқ анча илгарилаб кетса бўлади.

Механизаторлар дала айланиб бўлишгач, 5-бригада шийпонида тўхташди. Йиғилиш шу ерда бўлиб ўтди.

— Карталарни кўрдингизлар. Пахтанинг очилиши ёмон эмас,— деди колхоз раиси Николай Иванович Пак.— Планни ҳам, мажбуриятни ҳам белгиланган муддатдан анча олдинроқ бажарса бўлади.

Теримни уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан белгиланган дастлабки тадбирларда пахта тайёрлаш йиллик планини 28 сентябрда бажариш кўзда тутилган эди. Энди эса мутахассислар бамаслаҳат бу муддатни яна ҳам қисқартириш ва планни узоғи билан 25 сентябрга бажариш мумкин, деган хулосага келишди.

— Далаларни кўриб мен ҳам ўз мажбуриятимни қайта кўриб чиқдим,— деди йиғилишда Ўроқбой.— Мавсум давомида 180 тонна эмас, бемалол 200 тонна пахта тераоламан.

Шундан кейин Ғани Нурмуҳамедов, Павел Хан ҳам сўзга чиқишди. Улар ҳам 200—180 тоннадан «оқ олтин» териб беришга ҳаммани ишонтиришди.

Кўпчилик ўртасида берилган ваъда теримда жасорат кўрсатиб ишлашга ундади. Дарҳол бош агроном Жўрақул Исматов, агроном-энтомолог Владимир Тян раҳбарлигида иккита терим отряди тузилди. Отрядларга икки механик бириктирилди. Кўчма устахона улар измида бўлди.

11 сентябрь эрта билан колхоздаги 13 та терим машинасининг ҳаммаси дала бошига чиқарилди. Машиналар гувури бутун пахтазорни босиб кетди. Биринчи куни механизаторлар машиналарни эҳтиёткорлик билан

(Л А В Ҳ А)

бошқаришди. Барча узелларнинг соз ишлашини яна бир бор синовдан ўтказишди. Ўша куни йиллик планнинг икки проценти миқдорида пахта терилди. Дастлабки «разведка»дан сўнг чинакамига «жанг» бошланиб кетди.

Биринчи бўлиб маррага Павел Дё бошлиқ бригада азаматлари етиб келишди. Улар 73 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37,5 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга 275 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар.

— План тўлган бўлса ҳам карталардаги ҳосилга ҳали қўл урилмаганга ўхшайди, —дейди Павел Васильевич. — Ҳосил чўғини чамалаб кўриб, гектаридан 55 центнердан пахта териб олишга қарор қилдик. Ҳадемай мажбурият ҳам бажарилади. Ҳозир терим суръати тобора ошиб бораяпти.

Изма-из Григорий Ким, Пётр Ким бошлиқ бригада коллективлари ҳам ғалаба рапортига имзо чекишди. Бу коллективларнинг ҳам ҳиммати баланд. Ҳосилдорликни 55 центнерга етказиш уларнинг асил муддаосидир. Колхоз коммунистларининг очиқ партия йиғилишида улар ўзлари учун мана шу юксак маррани белгилаб олишган эди.

Коммунистнинг сўзи билан иши бир. Ҳозир колхоз партия ташкилоти ҳисобида 67 коммунист бор. Уларнинг ҳаммаси бевосита деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантириш билан банд. Терим қизғин паллага кирган шу дамларда коммунистлар омманинг етакчиси ва ташкилотчиси бўлмоқдалар. Теримчилар, механик-ҳайдовчилар ўртасида ташкил этилган мусобақага коммунистлар ва комсомоллар алоҳида руҳ бағишламоқдалар.

— Мусобақага ҳар беш кунда якун ясаб бораяпмиз, — дейди Турсун Холтурсунов.— Ташаббускор механизатор Ўроқбой Нишонов биринчи беш кунликда ҳам, иккинчи беш кунликда ҳам ғолиб деб топилди. У биринчи гал кунига ўрта ҳисобда 17,5 тоннадан пахта териб топширди. Мавсум давомида терган пахтаси 200 тоннага яқинлашиб қолди. Иккинчи ўрин эса кунига 14 тоннадан ошириб пахта терган Ғани Нурмуҳамедовга насиб бўлди. Ғани шу кунгача эл хирмонига 160 тонна пахта тўкди.

Ғолиблар шарафига колхоз марказида шуҳрат байроғи кўтарилди. Дала бошида механизаторларга оловранг вимпеллар ва пул мукофоти топширилди. Ҳозир тез ва соз ишлашдан ҳар бир механизатор манфаатдордир. Терилган ҳар тонна сифатли пахта учун 10 сўмдан ҳақ тўланаяпти.

430 гектарлик кенг пахтазорда ҳаёт қайнайди. Куни кеча ҳарир далалар бўйлаб ажойиб хушхабар тарқалди. Колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини районда биринчи, областда эса иккинчи бўлиб адо этди. Ҳар гектар майдондан 38 центнердан ҳосил йиғиштириб олиниб, Ватанга 1610 тонна «оқ олтин» совға қилинди. Зафар маррасини яқинлаштиришда азамат механизаторлар алоҳида ҳисса қўшдилар. Улар бир ҳафта давомида йиллик пахта тайёрлаш планининг 70 процентн миқдорида ҳосил териб бердилар. Ҳозир эса мажбурият ҳисобидан пахта топширишаяпти.

Биринчи довондан ошиб ўтилди. Олдинда яна ҳам юксакроқ довон турибди. Шу боисдан план тўлган бўлсада, лекин терим суръати ҳамон юқоридир. Ҳозир ҳамма пахтакорлар бир жон, бир тан бўлиб ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш, зиммадаги юксак социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан адо этишга, партиямизнинг бўлажак XXVI съездини ёруғ юз билан кутиб олишга интилмоқдалар.

...Куз палласида қишлоқ тонги гўё эрта отаётгандек туюлади кишига. Тонг саҳарлаб фусункор далалар томон отланаётган йигит-қизлар қўшиғи билан янги кун бошланади. Янги кун янги қувончлар келтирсин сизларга, азиз пахтакорлар!

Ж. НОСИРОВ,
Ғалаба районидаги «Победа» колхози.

«Оқ олтин» хирмонини юксалтиришга азамат дала гвардиячилари салмоқли ҳисса қўшаётирлар.

Суратларда: (чапдан-ўнгга) Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг илғор механик-ҳайдовчиси М. Пирматов; шу райондаги Охунбобоев номли колхоз дала гвардиячиси Р. Каримов; Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси А. Азимхўжаев.

А. Абалян фотолари.

СУРЪАТ ЖАДАЛ

Раҳим Жалолов бошлиқ 2-бригада пахтакорлари Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида пешқадамлардан ҳисобланишади. Улар КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун аҳд қилиб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 265 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони уйиш учун курашишяпти.

Илғор бригада коллективи пахта териш ва тайёрлашда ҳам пешқадамликни қўлдан бермай келаяпти.

— Бу машиналардан юксак унум билан фойдаланиш, бригада барча аъзоларини теримга тўла жалб этиш самарасидир, — дейди Раҳим ака Жалолов.

Ҳозирги кунларда пахтазорларда тўртта «зангори кема» жавлон ураяпти. Моҳир механик-ҳайдовчилар Маннол Анорқулов, Собир Мамажонов, Турсунбой Зиёев, Олимхўжа Азимхўжаевлар кунига агрегатлари бункеридан хирмонга 6—8 тоннадан пахта тўкишяпти.

Бригадада кўпмингкилограммчи теримчилар мусобақаси ҳам кенг қулоч ёйган. Чевар теримчилардан Санобар Мирзааҳмедова, Матлуба Йўлдошевалар 130—150 килограммдан «оқ олтин» теришмоқда. Уларнинг ҳар бири мавсум бошидан бери 3—4 тоннадан пахта териб қўйишди.

Пахта терими бригаданинг Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ислом Икромов, Тошпўлат Азимжоновлар бошлиқ звеноларида айниқса уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Бу коллективлар зафар маррасига яқинлашиб қолдилар.

Бригада аъзолари пахта тайёрлаш планини 1 октябргача бажаришни режалашган. Бунинг учун улар терим суръатини тобора жадаллаштиришмоқда.

В. БОБОХОНОВ.

МЎЛЖАЛ—56 ЦЕНТНЕР

Олтин чаноқларда оппоқ пахта қайнаб ётибди. Ҳосил шунчалар мўлки, чор-атроф шўх тўлқин зўридан, қудратидан кўпириб ётган мавжли денгизга ўхшайди.

Узоқдан пахта териш машинасининг наъраси еллар қанотида гоҳ кучайиб, гоҳ қирлар сийнасига сингиб кетади. «Зангори кема» эгатлар орасида бир текис сузади.

Куйбишев номли қишлоқ Советининг депутати, бригада бошлиғи Ҳабил ака Тўраҳўжаев узоқдан туриб бўлса ҳам Абдулла пахтасини тележкага ағдараётганига завқ билан боқади. Абдулла Эргашев жуда чаққон ҳаракат қилади. Жанговар машинасининг ғилдираги хирмонга етар-етмас тележкага тўғри бўлади-қолади. Пўлат этакдан кунига 10—12 тоннадан «оқ олтин» тўкяпти. Баракалла! Шогирди Турдимат Пирматов ҳам терим ҳадисини олган. Устози билан баббаравар пахтазорда бел олишяпти.

Пахтазор ўртасидаги ғўзаси ўрилган машина йўлидан бригаданинг аъзолари дала шийпонига тушликка келишяпти. Ҳа, деган тулга мадор деганларидек бригада территориясидаги икки қишлоқдан белида қувват сезган ёшу-қари чоғи келгунча хирмонга ҳисса қўшаяпти. Ҳув орқада яқиндагина мактабни битирган Фароғат Масалиева ва Муҳаббат Иномовалар. Барака топгурлар ота-оналарига ўхшаб меҳнаткаш. Пешингача қизларнинг ҳар бири 60—70 килограммдан ошириб пахта теришибди. Кечгача 110—120 килограммга етказмай қўйишмайди.

Ҳабил ака тўрт тарафга баравар шохлаган ғўза ёнига чўкди. Эҳтиёт билан пахтани чаноғи билан аста узиб олдида, ўзича қўлида чамалаб кўрди. Яхши ўсган ғўзанинг чигити тўқ бўлиб, пахтаси тош босади. У худди эъзозлаб, табиатга кўз-кўз қилаётгандек бармоқларини ёзиб кафтида елкаси баробар кўтариб тураркан, ҳаёлларга ботди. Олтин чаноқларнинг ҳар бирида, ҳатто ҳар бир толасида 30 кишидан иборат бригада аъзоларининг бир йиллик меҳнати мужассамлашган.

Хўжалик, шу жумладан бригада ҳам қирлик ерга жойлашган. Меҳнати қўшни хўжаликларга нисбатан оғир.

Ҳабил ака 1974 йилдан бери ана шу қирлик ерда бригада бошлиғи. Илгарилари бу ерлардан 15—17 центнердан ҳосил олинар эди. Ер ҳам кам эди. Одамлар билан ишлай билиш, уларни сафарбар эта олиш туфайли бригада аҳли ҳар йили зафар қучмоқда.

— Ҳабил ака Тўраҳўжаевни тажрибали, омилкор карвонбошига ўхшатгим келади, — дейди Куйбишев номли қишлоқ Советининг раиси Мирзакарим Жониқулов, — у жуда зўр ташкилотчи, коллективнинг унумли меҳнат қилиши учун зарур шароит яратиб беради, сезгир, жонкуяр, аъзолари билан жуда аҳил.

Бригада аҳли бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан ошириб хирмон кўтаришга аҳд қилган эди, партиямизнинг XXVI съезди шарафига 56 центнердан «оқ олтин» етиштиришдек оширилган мажбурият олишди.

Иши билан сўзи бир бригада бошлиғи, қишлоқ Советининг депутати Ҳабил Тўраҳўжаев бригадаси ўтган йилгидек хирмон уйишда дадил қадамлар ташлаяпти. Колхоз бўйича 37 центнер учун кураш кетаётган бир вақтда бу бригада азаматлари 120 гектар ернинг ҳар гектаридан 56 центнерлик марра учун курашяпти.

ДЕПУТАТЛАР КАТТА ХИРМОН УЧУН КУРАШДА

Коллективнинг юки оғир. Бир процент 5 тоннани ташкил этади. Бригада азаматлари мусобақада пешқадамлар сафида бораяпти. Беш кунлик якун бўйича икки марта ғолибликни қўлга киритишди.

Илғорлар кейинги кунларда ҳар куни 7—8 процентдан пахта топширмоқдалар. Ғайрат камарини маҳкам боғлаган «олтин қўлли» пахтакорлар 1 октябргача планни, 20 октябргача мажбуриятни шараф билан адо этиш учун бутун имкониятларини сарфламоқдалар.

Биз уста пахтакор, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденларининг кавалери Ҳабил Тўраҳўжаевдан бригаданинг иши ҳақида сўраганимизда у шундай жавоб берди:

— Ҳукуматимиз пахтакорга меҳрибон. Техника қўлимизда. Бир кун шийпонга концерт келса, иккинчи кун кўчма савдо автолавкаси. Нима керак бўлса, ҳаммаси бор. Ҳали гилам, ҳали машина. Ҳукумат бир йили менга «Москвич» машинасини берган эди, келинойингиз яқинда «Жигули» билан мукофотланди. Ҳозир деҳқон дарвозахонасиз уй қурмайди. Астойдил меҳнат қилса иззатда. Мукофот обрў-эътибор уни излаб келади. Ҳаммаси аҳиллигимиз, ҳалол меҳнатимиз шарофати бўлса керак.

Қуёш уфқ томон ёнбошламоқда. Ҳабил ака ён дафтарини очиб кунга якун ясаяпти. Теримчилар бугун кечагидан унумлироқ ишлашибди. «Зангори кема»лар 10 тонналик маррага етишди. Пахта териш машиналарининг фонарлари бирин-кетин ёна бошлади. Пахтазор чироқлари оқшомнинг қора пардасини ёриб олға интиларди. Катта хирмон учун кураш бир дам тинмасди.

Б. ПЎЛАТОВ,
Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхози.

СУРАТДА: агроном Х. Шодмонов (чапда) ва партия комитети секретари М. Сидиқов (ўнгда) механик-ҳайдовчи С. Соймоқов пахта тераётган картада терим сифатини кўздан кечиришмоқда.

Автор фотоси.

ФАРЗАНДИ

ОЧЕРК

ҳарнинг ўзбек дружинаси Коровиченкога қарши ҳужумга ўтмоқчи. Орқа тарафдан.

— Ревком бизга жавоб хати ёзса, — деди Мирҳодиев, — эски шаҳар аҳолисига мурожаат руҳида бўлса айни муддао бўларди.

Ляпин дарҳол қўлига қоғоз олиб ёза бошлади.

Революцион Комитетнинг мурожаатига жавобан ўзбек миллий дружинаси Коровиченко юнкер, казакларининг орқасидан тўсатдан ҳужум қилди. Ҳал қилувчи дақиқаларда ёрдамга келган Эски шаҳар пролетариатининг зарбдор отряди Янги шаҳарлик биродарлари билан қўшилгач Коровиченко армияси орқага чекинди. Бирлашган кучлар зарбидан қочиб қалъага яширинди.

31 октябрда Тошкент қўзғолончилар қўлига ўтди. Контрреволюциянинг сўнгги таянчи — Тошкент қалъаси 1 ноябрда рус ва ўзбек ишчилари, солдатлари ҳужумига дош беролмай таслим бўлди. Коровиченко ва Турккомитет аъзолари қамоққа олинди.

Шундай қилиб, Тошкент революциянинг Қизил байроғи ҳилпираб Октябрь ғалаба қилган учинчи шаҳар бўлди.

У. БАТТОЛ ИЗИДАН

(Ҳужжатли очеркдан)

Мен отам ва унинг дўстлари қатори Октябрь қуролли қўзғолонида қатнашганимдан сўнг ўз тақдиримни революция билан боғладим.

1918 йили мени большевиклар партияси сафига қабул қилишди. Партия солдати сифатида милицияга ишга юборишди. Бешёғоч даҳаси милицияси бошлиғининг муовини бўлдим.

Бутун ўлкадаги каби шаҳарда ҳам кескин синфий кураш борарди. Ташқи душманга нисбатан ички душман кўпроқ таҳдид соларди. Бандитизм шулардан бири эди.

Республика ер ишлари комиссариати қишлоқ хўжалик техникаси бўлими мудири профессор Коген номи кўпчиликка таниш эди. У яқинда ташкил этилган Тошкент Халқ Университети социал-иқтисодий факультети деканатига ҳам раҳбарлик қиларди. Шунинг учун ҳам унинг ваҳшиёна ўлдирилиши барчамизни ларзага солди.

— Бу ишларнинг барчаси ўша бизга таниш группаники, — деди жиноят қидирув бўлимининг бошлиғи.

Тошкент шаҳар Муҳофазаси Бошқармасининг бошлиғи Фриц Цируль ўйга чўмди. Ҳақиқатдан ҳам кейинги вақтларда содир бўлаётган жиноятларда бир таниш қўл, бир таниш имзо сезиларди. Полвонариқда ўнга яқин қароқчи чойхонага бостириб кирган. Чойхоначи ўлдирилган. Ўн олти киши таланган. Обсерватория кўчасида кўн заводи эгаси Каримжоновнинг уйига ҳам ҳужум қилинган. Бу ҳужумларда чарм куртка кийган, ўзларини чекист деб атовчи қароқчилар қатнашган. Гувоҳлар шундай дейишмоқда. Яна шуниси қизиқки, Давлат Банкидан чек орқали катта пул олаётган кишилар қароқчиликнинг биринчи қурбони бўлишади. Профессор Коген ўлимидан бир кун аввал чек билан эллик минг сўм пул олиши керак эди. Гувоҳларнинг айтишича бандитлар профессордан худди шундай суммадаги пулни талаб қилишган. Аммо ўша куни профессор пулни олмаган. Бандитлар уни ўлдириб, ёнидаги чекни қолдириб кетишган.

— Бобожоновни чақиринг, — деди у навбатчига.

Бешёғоч даҳаси милиция бошқармасининг бошлиқ ўринбосари Насриддин Бобожонов унинг ҳузурига келганда оператив кенгаш бошланди. Кун тартибидаги биринчи масала бандитларга қарши самарали чора кўриш эди. Жиноят қидирув бўлими ходимларининг фикрлари, мулоҳазаларидан сўнг Цируль Бобожоновга юзланди.

— Сиз Насриддин Очилович, операцияни шахсан бошқарасиз.

* * *

Эски шаҳарга тун ўз пардасини ёйди. Ҳаммаёқ осойишта сукутга чўмган. Бу сукутни маҳалла қоровулининг шақилдоғи онда-сонда бузиб туради. Номаълум кишилар катта ҳовли дарвозасига аста яқинлашди. Улардан бири дарвозани тақиллатди.

— Кимсиз? — дарвоза ортидан кимдир йўталди.

— ЧЕКА! Текширув ўтказамиз.

— Ҳозир, ҳозир, — деди уй эгаси бўлган чол.

Номаълум кишилардан олтитаси дарвоза олдидаги дарахтлар панасига яширинди. Тўрт киши эса ичкарига қадам ташлади.

— Уй эгаси ким? — деди ўзларини чекистлар деб атаганлардан бири.

— Абдумавлонбеков, — деди чол.

— Уйда ким бор?

— Касал ўғлимдан бошқа ҳеч ким йўқ.

— Ичкарига бошла.

Уй эгаси чақирилмаган қўноқларни лампа нури кўринган чекка уйга бошлади. Ичкарида сандал ёнида кўрпа-тўшак қилган касал ётар эди. Қимматбаҳо гиламлар билан безатилган хонада номаълум кишилар кўзини ўйнатувчи кўпгина буюмлар бор эди. Улардан бири қизил юлдузли фуражка кийган киши тўпончасини уй эгасига қаратди.

— Пул солинган халталаринг қани?

— Қандай халталар? — деди чол титраб.

— Банкадан олган етти юз қирқ минг сўм. Қаерга қўйгансан? Айтмасанг ўзингни, ўғлингни ўлдирамиз. Уйингни эса ёндирамиз. Учгача санайман.

Чол гилам билан тўсилган токчани кўрсатди.

— Пуллар ўшатда.

Уч киши зудлик билан токча томон югуришди. Шу вақт сандал ёнида ётган касал ёнида турган қароқчининг оёғига тепди. У додлаганча қўлидаги қуроли билан полга ағанади. Касалнинг қўлида тўппонча кўринди. Токчага югурган уч киши орқаларига ўгирилганида бошларига одеяллар ташланди. Гиламлар билан тўсилган токчалар ичидан олти киши улар устига ташланди. Яна тўрт киши ён хоналардан югуриб чиқишди.

— Жиноят қидирув бўлими! Қаршиликнинг фойдаси йўқ.

Ҳанг-манг бўлиб қолган қароқчилар салласи ва соқолини олиб ташлаган уй эгасига ҳайрат билан боқдилар. Чол бир зумда навқирон йигитга айланган эди.

— Хўш, Абрек-Мамбрек,— деди сохта чол кулиб, — бу халталардаги қоғозларга шунча овора бўлдингми? Ҳақиқий пуллар Туркистон Республикаси ҳукуматига керак.

Қароқчилар сардори Абрек сохта чолни таниди. У Эски шаҳарга донғи кетган Насриддин Бобожонов эди.

* * *

— Фриц Янович! Топшириғингиз бажарилди.

Бобожонов Цирульга шундай дея рапорт берди.

— Баттол Абрек ниҳоят қўлга олинди.

— Унинг нечта оти бор, биласанми?

— Абрек — Шоҳназаров — Малик — Каспаров — Тер-Авдиянц—Лечашвили. У яна князь Абашидзе, князь Думбадзе. Жуда кўп либосига турланган эди аблаҳ. Аммо биз қурган тузоққа тушди.

Бу операция Цируль маслаҳати Бобожоновга юкланган эди. Абдумавлонбеков номига 740 минг сўмлик чек ёздирилади. Чек эгаси ролини Бобожонов бажаради. Эски Тошкент маҳалласидан бир уй танланиб бой хонадон каби безатилади. Қолгани ўқувчига маълум. Қароқчиларни сўроқ қилиш ва уйларини тинтув қилиш натижасида жуда кўп жиноятларнинг сири очилди. 3 миллион сўмдан ортиқ пул ва қимматбаҳо буюмлар топилди. Қароқчилар оқ гвардиячилар билан боғланган ва контрреволюционерларнинг топшириқларини бажарганлиги аниқланди.

Оташин революционер, социалистик қонунчиликнинг толмас курашчиси, Насриддин Бобожонов ўз хотираларида кўпроқ отаси Очил Бобожонов (1869—1932) ва унинг дўстлари ҳақида ёзган. У ўзи, шахсий ҳаёти ҳақида гапиришни истамасди. Замондошларининг эсдаликлари, расмий ҳужжатлар ва қариндошларининг ҳикоялари бизга ёрдам берди.

Ҳамдам СОДИҚОВ.

МАЖБУРИЯТ ОШИРИБ БАЖАРИЛАДИ

Район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов бригада бошлиғи Г. Жабборовни дала шийпонида учратиб, кўчма Қизил байроқ билан табриклади. Лекин, бригадирнинг авзойи бузуқ эди.

— Аҳволлар қандай?

— Яхши эмас, Тўхтамурод Исломович. Байроқ олганимиз ҳам татимаяпти ҳозир.

— Нима учун?

— Кеча 12 процент пахта топширган эдик. Бугун графикни ҳам бажаришга кўзим етмай қолди.

— Сабаб?

— Эрталаб юборган прицепларимиз ҳали ҳам пахта пунктидан қайтгани йўқ. Ҳозиргача яна икки марта пахта жўнатишимиз керак эди.

— Бу ғарам неча тонна? — деди райком секретари хирмондаги пахта уюмини кўрсатиб.

— 15 тонна. Учта машина ишлаб турибди. Кечгача яна кўпаяди.

Секретарь бироз ўйланиб тургач, яна бригадирга юзланди.

— Раис қаерда?

— Пунктда у ҳам диққат.

Шу пайт колхоз раисининг ўзи келиб қолди. Одатдаги салом-аликдан кейин секретарга ахборот бера бошлади.

— Ҳозир пахта пунктидан келяпман. У ердаги транспортёрларнинг иккаласи ҳам бузилиб ётибди. Прицеплардаги пахталар бўшатилмаяпти.

— Қолган транспортёрларчи?

— Улар бошқа колхозлардан келтирилган пахталарни бўшатаяпти. Агар бир чора топилмаса, ҳамма пахтамиз хирмонларда қолиб кетади.

— Бундай бўлиши мумкин эмас, — деди Т. Исломов жиддий,— Қани кетдик.

Ҳамма пунктга йўл олди. У ердаги аҳвол ўрганилиб, айрим ходимларнинг бепарволиги туфайли юз берган сусткашликка чек қўйилди. Барча транспортёрлар шошилинч ишга туширилиб, колхоз область байроғини олган куннинг эртасига ҳам 11 процент миқдорида «оқ олтин» топширди.

Шу воқеадан икки кун ўтгач, колхоз областда биринчи бўлиб йиллик планни бажарди. 600 гектар ернинг ҳар гектаридан 34 центнердан хирмон кўтарилди. Омон Ҳасанов, Зоир Ҳатамов, Ўролбой Ақлбоев, Маннон Мирзақулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг заршунослари ҳар гектар ердан 35—38 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришди. Улар даладаги ҳосилни чамалаб, 45—50 центнерлик маррани кўзламоқдалар.

— Бу ютуққа, — дейди колхоз раиси ўртоқ С. Соймоқов, — деҳқонларимизнинг самарали меҳнатлари, механизаторларимизнинг ғайратлари туфайли эришдик. Ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олдик. Алибой Шодмонов, Ором Ҳасанов, Саидаҳмад Соймоқов, Жалғис Болтаев сингари механик-ҳайдовчиларимиз агрегатлари бункеридан 120—150 тоннадан «оқ олтин» тўкишди. Уларнинг ҳар бири 200—250 тоннадан пахта териш мажбуриятини олганлар.

Ҳа, Бўка районидаги «Коммунизм» колхозида йиллик план бажарилган бўлса ҳам, пахта йиғим-терим суръати асло бўшаштирилгани йўқ. Ҳар бир участка, бригадада машиналар тўла унум билан ишлатилмоқда. Кунига 9—10 процентдан ошириб пахта топширилаяпти. 45 центнерчилик маррани эгаллаш учун кураш давом этмоқда.

А. КАРИМОВ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

МАВСУМИЙ ПОЙАФЗАЛЛАР

ТОШКЕНТДАГИ 2 пойафзал фабрикаси моделчилари ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилида самарали изланиш олиб боришяпти. Улар йил фаслларига мўлжалланган мавсумий оёқ кийимларининг янги хилларини яратишяпти.

Кейинги вақтда куз ва қишда кийиш учун мўлжалланган эркаклар ва аёллар пойафзалининг юзга яқин намуналари ишлаб чиқилди. Бу намуналарнинг ярмидан кўпроғи Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги ҳузуридаги бадиий-техникавий кенгашнинг юксак баҳосини олди.

Фабрика коллективи пойафзалнинг бу янги намуналарини ишлаб чиқаришни ҳам ўзлаштирди. Йил охиригача ана шундай оёқ кийимларидан юз минг жуфтдан ортиқроғи тайёрланиб, савдо шохобчаларига етказиб берилади.

Корхона ҳар йили ўз маҳсулоти ассортиментини янгиламоқда. Ҳозирги вақтда 30 га яқин моделдаги пойафзал давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Ишчилар пойафзалнинг яна бошқа намуналарини ҳам сифат аттестациясидан ўтказиш учун тайёргарлик кўрмоқдалар.

УСТА ШИРИН МУРОДОВ ТАВАЛЛУДИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

ЭЛ ЭЪЗОЗЛАГАН МЕЪМОР

Ўзбек халқ амалий санъатининг кўзга кўринган намояндаларидан бири — Уста Ширин Муродовдир. Уста Ширин халқ меъморчилик санъатининг энг нозик ва мураккаб қонуниятларини мукаммал билувчи моҳир бинокор ва ганчкор эди.

Уста Ширин 1879 йилда Бухорода туғилди. Унинг отаси Уста Мурод ва бобоси Уста Носир ҳам эл ичида эътибор қозонган моҳир ганчкор бўлишган. Уста Ширин меъморчилик, ганчкорлик касбларини отасидан ва амакиси Уста Ҳаётдан ўрганади.

У 20 ёшлик чоғидаёқ мустақил уста сифатида шуҳрат қозона бошлайди ва ўзи қурган иморатларга безак бериш ишларини ҳам катта маҳорат билан бажаради.

Улуғ Октябрь революциясигача Уста Ширинга Бухоро амирининг Карманадаги саройини безаш топширилади. Ситараи Моҳи Хоса комплекси аталувчи бу тантанавор саройнинг «Хонаи сафид», яъни «Оқ уй» деб номланган залининг безаги Уста Шириннинг ўша даврдаёқ маҳорати камолотга етганини намойиш қилади. Уни безашда уста ганчкорлик санъатининг энг нозик ҳисобланган «ойна пардоз» усулини қўллайди. Натижада, бу нақшлар ғоятда жозибадорлик касб этади.

Лекин, Уста Ширин Муродов ўз санъати билан фақат Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қозонгандан сўнггина, чинакам маънода халққа хизмат қила бошлади.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Уста Ширин клублар, маъмурий биноларни безашда, ўзбек халқининг бебаҳо маданий мероси — архитектура ёдгорликларини таъмирлаш ишларида актив фаолият кўрсатди. Айниқса, Исмоил Сомоний мақбараси, Абдулазизхон мадрасаси гумбазларининг бузилган қисмлари, Мағоки аттори масжидининг пештоқи қўли гул устанинг кошинкорлик нақшлари билан қайта тикланди.

1938 йили Уста Ширин Муродов Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасининг Ўзбекистон ССР (архитектор С. Полупанов) ва Туркманистон ССР (архитектор В. Ашистин) павильонларини ганч ўймакорлиги билан безади. Бу эса ганч ўймакорлиги Совет архитектурасида муносиб ўрин олишга қодир эканлигини ёрқин намойиш этди.

1940 йилдан бошлаб Уста Ширин Тошкентдаги бир қатор маъмурий ва жамоат биноларининг қурилишида, уларга сайқал беришда, замонавий архитектура усулларини миллий меъморчилик анъаналари билан қўшиб олиб боришда жонбозлик кўрсатди. Ҳозирги А. Навоий номидаги адабиёт музейи ва рус ёш томошабинлар театри (архитекторлари С. Полупанов, В. Архангельский) Муқимий номли театр (архитектор Д. Ҳазанов) биноларининг ҳам ганч ўймакорлик безаклари Уста Ширин Муродов санъатининг ифодасидир.

Уста Шириннинг шуҳратига шуҳрат қўшган, унинг истеъдодини ёрқин намойиш этувчи яна бир санъат кошонаси — А. Навоий номли театр биноси ҳисобланади. Устанинг беназир иқтидоридан сайқал топган бу театрнинг Бухоро зали безаги учун партия ва ҳукуматимиз Ширин Муродовни 1948 йили СССР Давлат мукофоти билан тақдирлади.

Уста ўз ҳаёти давомида кўплаб шогирдлар тайёрлашга, ўз санъатининг сирларини ёш авлодга ўргатишга алоҳида аҳамият берди. У 1940 йилда Самарқанддаги таъмирловчи усталар мактабига раҳбарлик қилди. Тошкентдаги қурилиш санъати мактабида (1941—1942) ва П. Беньков номидаги республика бадиий билим юртида (1952—1957) ўқитувчи бўлиб ишлади.

Ўзбек амалий санъати устасининг хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан ҳамиша эътиборда бўлди. Уста Ширин Муродовга 1943 йилда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби унвони берилди ва ўша йили у республика Фанлар академиясининг фахрий аъзоси қилиб сайланди. Унинг меҳнат фаолияти ҳамиша юксак баҳоланиб, Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва бир қатор медаллар билан тақдирланди.

Уста Ширин Муродов 1957 йили Тошкентда вафот этди. Лекин унинг номи халқ дилида ва тилида яшамоқда. Устанинг яратган бой анъаналари унинг шогирдлари томонидан ривожлантириб борилмоқда. Эл-юрт фаровонлиги йўлида қилинган меҳнат ҳамиша эъзозлидир.

Р. ҒАНИЕВ.

Спорт

НИҲОЯТ ҒАЛАБА

«Пахтакор» ўз майдонида анчадан бери ғалаба қозонмаётганди. Олмаотада «Қайрат» билан бўлган учрашувда 1:0 ҳисобида устун келган пахтакорчилар кейинги кезларда очколар йўқотиб, жадвалдаги мавқеини бериб қўяётган эди.

Ўтган куни тошкентлик футболчилар ўз майдонларида аутсайдер «Карпати» футболчиларини қабул қилиб: 1:0 ҳисобида устун келишди. Ягона тўпни учрашувнинг 13-минутида Андрей Якубик киритди. Манучар Мачаидзе учун бу ўйин чемпионатлардаги 301 матч бўлди.

Мухлислар тошкентликлар сафида яна бир янги ўйинчи Кабаевни кўрдилар. У иккинчи бўлимда Амриев ўрнига майдонга тушди. 45 минут давомидаги ўйинига қараб футболчига баҳо бериш қийин албатта. Лекин у ҳам, шунингдек Иванов ўрнига тушган Шойимардонов ҳам жонбозлик кўрсатиб ўйнамадилар. Бу учрашувда фақат ярим ҳимоячи Олег Пакгина актив ҳаракат қилди. Умуман «Пахтакор» ҳамон ўз ўйин услубини яратолмаяпти. Изланиш чўзилиб кетмаяптимикан?

Ўтган куни бўлиб ўтган бошқа иккита ўйинда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Торпедо» — «Зенит» — 2:0, ЦСКА — «Динамо» (Мн) — 3:1.

БУТУНИТТИФОҚ ТУРНИРИ СОВРИНДОРЛАРИ

Хабаровскда классик кураш бўйича РСФСР, Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикаларининг 200 дан зиёд вакиллари Узоқ Шарқда Совет ҳокимиятини ўрнатишда қаҳрамонларча жанг қилган революционерлар хотира соврини учун ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида иштирок этишди. «Спартак» спорт саройидаги бу беллашувлар кўп сонли спорт мухлисларига манзур бўлди. Вазн тартибида биринчи ўринни эгаллаганлар орасида республикамиз вакиллари тошкентлик М. Сайдазимов ва фарғоналик М. Молинлар ҳам бор.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАГИ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРНИНГ ЭКРАНЛАРИГА

„ИЛК БОР ТУРМУШГА ЧИҚАЯПМАН"

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ ЧИҚАРДИ

Бу фильм сизни мураккаб қарама-қаршиликлар, экстремал ситуациялар билан ҳайратга солмайди. Гарчи севимли кишингизнинг хиёнат қилиши ёки ёлғиз қизингизнинг уйдан ҳайдаб чиқариши ҳам у ёки бу даражада экстремал ситуация бўлса ҳам сиз экранда оддий турмушни, таниш қаҳрамонларни, кўплар учун актуал проблемаларни кўрасиз. Агар диққат билан разм солсангиз, ҳаётнинг ўзидан кўра ўткир сюжетлироқ, конфликтлироқ, қизиқарлироқ нима ҳам бор, дейсиз. Айниқса бу ишни Иосиф Хейфицдек моҳир кинорежиссёр қилган бўлса.

П. Нилиннинг машҳур повести асосида И. Хейфиц суратга олган янги фильм қизиқтирмаган бирорта ҳам одам топилмаса керак. Чунки севги ва никоҳ, ота-оналар ва болаларнинг ўзаро муносабатлари ҳамда яшашдан мақсад нима эканлиги тўғрисидаги масалаларга қизиқмайдиган, ҳаяжонланмайдиган одамнинг ўзи деярли йўқ.

Мана шу каби масалалар салкам ўн саккиз ёшли фильм қаҳрамони Тоня Болотникова қаршисида кўндаланг бўлиб туради. Бу ҳолат Тоня туғруқхонадан қўлида қизчаси билан чиқиб, ўзининг ёлғиз она эканлигини билган дақиқадан бошланди. Эндиликда унинг бор ҳаёти ва бахти қизидан иборат бўлиб қолди.

Қизи эса улғайиб, оёққа тургач, онасини уйдан ҳайдаб чиқарди.

Бу оддий тарихни ҳикоя қилатуриб, фильм авторлари барча учун муҳим ва актуал масалалар устида бош қотиришга ундайдилар. Чунки барчамиз ота-она ёки фарзанддирмиз.

Нима сабабдан Тонянинг оналарча фидойи муҳаббати унга жафо келтирди? Эҳтимол, фидойилик умуман яхшиликка олиб келмас?! Балки, Тоня ҳақдир ва қизининг шафқатсиз, яхшиликни қадрламайдиган худбин бўлиб ўсганлиги унинг айби эмасдир!

«Илк бор турмушга чиқаяпман» фильмида Тоня ролини ижро этган Евгения Глушенко XIII Бутуниттифоқ кинофестивалида аёллар ролининг энг яхши ижроси учун мукофотга сазовор бўлган эди.

Шундай қилиб, сиз бу фильмда актуал ва абадий аёл тақдири мавзуи, режиссёр И. Хейфицнинг маҳорати, Е. Глушенко, В. Теличкина, И. Старигин, С. Смирнов, Н. Волков каби актёрларнинг талантли ўйини билан учрашасиз.

«ЛЕНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

БМТ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ ДАЪВАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 сентябрь. (ТАСС). БМТ хавфсизлик кенгаши Эрон билан Ироқ ўртасидаги можарони муҳокама қилди ва ҳар икки томонни «бундан буён куч ишлатмаслик ва ўз ўрталарида рўй берадиган низони адолат ҳамда халқаро ҳуқуқ — принципларига мувофиқ тинч воситалар билан ҳал этиш»га чақирди.

Бир овоздан қабул қилинган резолюцияда Эрон билан Ироқни воситачилик қилиш ёки ярашиш тўғрисидаги таклифни қабул қилишга ёхуд уларнинг ўз истаги билан бошқа хилдаги сулҳ воситаларидан фойдаланишга ҳам чақирилади.

Хавфсизлик Кенгаши бошқа ҳамма давлатларни вазминлик билан иш кўриш, уруш ҳаракатларини янада кучайтириб, можарони кенгайтиришга олиб келиши мумкин бўлган ҳар қандай хатти-ҳаракатлардан тийилиб туришга чақирди.

СССРнинг БМТдаги доимий вакили О. А. Трояновский Совет Иттифоқининг позициясини баён этиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Эрон—Ироқ можароси реакцион ва империалистик кучларгагина қўл келади. Ана шу кучлар региондаги вазиятни издан чиқариш, империалистларнинг Яқин ва Ўрта Шарқда ўз ҳарбий-сиёсий ҳукмронлигини ўрнатиш йўлидаги уринишларига қарши чиқаётган шу райондаги халқларни бир-биридан ажратиб юбориш учун бу можародан фойдаланишни истайдилар. Бу кучлар Ироқ, Эрон ва бошқа мамлакатларнинг диққат-эътиборини Исроилнинг давом этаётган агрессиясига қарши, Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига эришиш учун курашнинг муҳим ва актуал вазифаларидан четга тортишни истайдилар.

СССР делегацияси ҳар икки томон яхши қўшничилик муносабатларини тиклаш ва ихтилофларни тинч воситалар ёрдамида — музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этиш учун зарур бўлган яхши ният билан иш кўради, деб ишонч билдиришни истайди. Биз, деб таъкидлади совет вакили, Эрон ва Ироқ раҳбарлари можарони бартараф қилиш учун тегишли йўл ва воситаларни топадилар, деб умид қиламиз.

БЎЛАЖАК СУД МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

ПЕКИН, 28 сентябрь. (ТАСС). Пекин матбуотининг хабар қилишича ХХР олий халқ прокуратурасининг Бош прокурори Хуан Хоцин жамоат хавфсизлиги министрлиги Линь Бяо ва Цзян Цинларнинг «контрреволюцион гуруҳлари» иши юзасидан дастлабки терговни тугаллаб, ишни прокуратурага топширганлигини маълум қилди. Прокуратура министрлик топширган иш материалларини кўриб чиқиб, айбланувчиларни сўроқ қилди.

Цзян Цин, Чжан Чуньцяо, Яо Вэньюань, Ван Хунвэнь, Чэнь Бода, Хуан Юншэн, У Фасянь, Ли Цзапэн, Цю Хуэйцзо ва Цзян Тэнцзяо судга бериладилар.

Улар: «гиж-гижлашда ва пролетар диктатурасини ағдариб ташлашга тайёргарлик кўришда», «партия ва давлатдаги олий раҳбарликни босиб олиш мақсадида ёлғон айбларга асосланиб, партия ва давлат раҳбарларини таъқиб қилишда»; «кўпдан-кўп кадр ходимлар ва халқ оммасига нисбатан таъқиб ва жабр-зулм қилишда»; «фашистлар диктатурасини амалга оширишда»; «раис Мао Цзэдун жонига қасд қилишда», «контрреволюцион қуролли исёнга тайёргарлик кўришда» айбланадилар.

Кузатувчиларнинг айтишича, Дэн Сяопин узоқ вақтгача шу суд мажлисини ўтказишга журъат қила олмай келди. У ўз душманларини Пекин саҳнасидан аста-секин четлаштириб, чамаси, ҳозир қулай пайт келди ва суд мажлисида Пекиннинг сиёсий йўлидаги ҳамма бузилишлар учун айбни «тўртлар шайкасига» ва Линь Бяога ағдариш мумкин деб, ҳисоблади. Кузатувчилар бу суд мажлиси аслида Пекиннинг сиёсий йўлини, Мао ва унинг издошлари шу жумладан Пекиннинг ҳозирги раҳбарлари ҳукмронлиги даврида социализмни бузиш ҳолларини қоралашга беихтиёр айланиб кетади, деб таъкидламоқдалар. (Дарвоқе, айбланувчилар орасида Маонинг энг яқин ходимлари бор, улардан тўққиз киши ўз вақтида ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари бўлган, Маонинг хотини Цзян Цин ҳам шу жумлага киради).

Суд мажлисига чет эл матбуотининг вакиллари киритилмаслиги бу ерда маълум бўлди. Хитой расмий шахслари бу қарорни изоҳлаб, суд мажлиси давомида «давлат сирлари» очилиб қолиши мумкин, деб айтдилар.

КЕНГ МИҚЁСДАГИ ОПЕРАЦИЯЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

АНҚАРА, 29 сентябрь. (ТАСС). Туркиянинг турли районларида хавфсизлик кучлари қўшин бўлинмаларининг мадади билан террорчиларни қидириб топиш ва аҳоли қўлидаги қуролни тортиб олиш юзасидан кенг миқёсдаги операцияларни давом эттирмоқдалар. Туркия Ички ишлар министрлигининг бу ерда эълон қилинган ахборотида таъкидлаб ўтилишича, шу операцияларни ўтказиш вақтида мамлакатнинг турли районларида хавфсизлик кучлари билан турли экстремист гуруҳлар сафидаги газандалар ўртасида юзга яқин қуролли тўқнашув содир бўлди. Натижада 325 киши ўлди, бир неча юз киши жароҳатланди ва 800 дан кўпроқ киши маъмурлар томонидан қамоққа олинди. Хавфсизлик кучлари кўп миқдордаги ўқ отиш қуроли, ўқ дори ва портловчи моддаларни тортиб олдилар Бундан ташқари салкам 15 миллион турк лираси миқдоридаги қора дори ҳам топиб олинди.

Матбуот хабарларига кўра мамлакатдаги вазият нормаллашмоқда. Давлат ва хусусий корхоналар, муассасалар, магазинлар ва маиший хизмат корхоналари ишлаб турибди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПРАГА. Оломоуц шаҳридаги «Сигма» машинасозлик бирлашмасининг меҳнаткашлари блок насос станцияларининг дастлабки икки моделини синаш учун Совет Иттифоқига жўнатдилар. Янги агрегатлар— совет ва чехословак конструкторлари билан ишчилари ҳамкорлигининг самарасидир. Бирлашманинг суғориш техникаси дунёдаги 80 мамлакатга маълум. СССР — чет эллик бош буюртмачидир. Жами экспортнинг 60 проценти СССРга жўнатилмоқда.

БАЙРУТ. Исроил бош министри Бегин АҚШга ҳарбий базаларни бериб қўйишга тайёр эканлигини таъкидлади ва Тель-Авив билан Вашингтон ўртасида ҳарбий шартнома тузиш кераклигини ёқлаб гапирди, деб хабар қилди Исроил радиоси.

Бегиннинг бу баёноти Исроил АҚШнинг Яқин Шарқдаги агрессив сиёсатини ўтказувчи сифатида ўз зиммасига хунук ролни олганлигидан яна далолат беради. АҚШнинг агрессив сиёсати мазкур райондаги халқларнинг тинчлиги ва осойишталигини хавф остида қолдиради. Бегин таклиф этган ва АҚШ билан тузиладиган ҳарбий шартнома, шунингдек Кэмп-дэвид битими доирасида уч томонлама тузилган иттифоқ Яқин ва Ўрта Шарқ районида Америка ҳарбий кучларини кўпайтиришга, шу регион халқларининг миллий озодлик ҳаракатларини бостиришга қаратилгандир.

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда бўлиб ўтган урушга қарши анжуман ядро қуроли билан қуролланиш ва термоядро урушининг эҳтимол тутилган оқибатларини кўриб чиқди. Унда Вашингтон маъмуриятининг ошкора милитаристик йўли қаттиқ танқид қилинди. Анжуманда мамлакатнинг 500 га яқин сиёсий ва жамоат арбоби, врачлар, олимларнинг вакиллари иштирок этдилар.

Вашингтоннинг расмий доиралари гўё АҚШ тинчликсевар мамлакат деб ҳамон риёкорлик билан даъво қилиб келмоқда, деди Гарвард университетининг профессори Ж. Кистяковский.

(ТАСС, 30 сентябрь).

ИНСТИТУТНИНГ ЯНГИ БИНОСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтидаги олий ўқув юртлари учун янги бинолар қуриш кенг кўламда олиб борилмоқда. Яқинда пойтахтимизнинг Лоҳутий кўчасида яна бир ўн қаватли бино қад кўтарди.

ҲАШАМАТЛИ бино янги ўқув йили олдидан Тошкент автомобиль ва йўл қурилиши институти талабаларини ўз бағрига олди. Бу ердаги ўқув лабораториялари, дарс хоналар студентларга таълим-тарбия беришни юқори савияда олиб боришга имконият яратади. Корпуснинг фойдали майдони ўн минг квадрат метрдир.

Бундан ташқари, институт учун бошқа янги бинолар ҳам қурилмоқда. Жумладан, 300 ўринли ошхона, кутубхона бунёд этиляпти. Бу объектлар ҳам яқин вақтларда фойдаланишга топширилади.

Янги шеърлар

ШУҲРАТ

ҚАНОТЛИ ҚУШ

Бу ҳаёт дегани қанотли қушдир, —
На боғлаб бўлади, на қамаб уни.
Бу ҳаёт дегани куз, баҳор,
қишдир, —
На йиртиб бўлади, на ямаб уни.

Бу ҳаёт дегани сену мен ўзи,
Ҳаётга келдингми, яшаб қол яйраб!
Номингни байроқдек тутиб келгуси
Мадҳ қилсин, умрингни булбулдек
сайраб.

ЖАНГЧИ ХОТИРАСИ

Ўқ тегди. Инқилдинг. Тиззамда
бошинг,
Кўзингда қалқиди энг сўнгги ёшинг.
Бу нима видоми, ўкинчми, армон?
Тушуниб етмайман то шу кун ҳамон!
Ҳамон у қалбимда дард бўлиб ётар,
Йилдан-йил кўксимга чуқурроқ
ботар.
Йилдан-йил ўйимни чуватар баттар,
Йилдан-йил ўзга бир маъно кашф
этар.

Ўкинчинг йўқ эди—биламан яхши,
Ўкиниб ўлмайди мардона киши.
Армонга ҳаққинг бор — ҳали ёш
эдинг,
Ҳаётга тўймаган сербардош эдинг.
Сен ҳали билмасдинг севги бўсасин.
Сен энди тутгандинг ҳаёт косасин.
Видо деб атасам,
У кимга эди,
Ким эди ўзи у,
Нимайди оти?
Қаерда туради излаб қидирсам,
Энг сўнгги саломинг унга билдирсам.
Билмайман! Бу энди мен учун
армон.
Бу армон бағримни ўртайди ҳамон.
Сен эса ётибсан совуқ ер қучиб,
Хаёлинг фикримда юрибди учиб.
Кўзингда қалқийди ҳамон ўша ёш,
Ўша ёш дилимда мангу қотган тош.

ХАЙРИЯТ

Кеча бир ёстиққа қўяр эдик бош,
Бўсалар лабларда чақарди чақмоқ.
Ўртада бор эди метиндек бардош,
Тиллардан томарди асалу қаймоқ.

Наҳотки, ана шу ёстиққа ўзинг,
Бир ўзинг бошингни қўясан менсиз.
Наҳотки йўлимга тикилмас кўзинг,
Наҳотки, дунёда яшайман сенсиз?!

Йиғлайман—пойингга қўйиб бошимни,
Сен эса боқасан парвойи палак.
Кўрсанг ҳам кўзимдан оққан ёшимни,
На раҳминг келади, на ачир юрак...

Наҳотки, энди биз шундай бегона,
Наҳотки, мен учун ачимас жонинг?
Қўшалоқ ўғлимга бўлсанг-да она,
Шунчалар қалбинг тош, сустдир
имонинг?

Ишонгим келмайди бу сўзга сира,
Тушимда кўрганга ўхшайман барин.
Наҳотки, барчаси энди хотира,
Энди ҳеч очмасак севги дафтарин?

Уйғонсам: ҳаммаси туш экан,
хайрият!
Чинқириб юбордим чоғи ўзим ҳам.
Ўнгимда рўй берса нэ қилгум?
Даҳшат!
Вужудим қақшатиб босди совуқ нам.

Тонггача кўзимга келмади уйқу,
Тонггача қайдадир нолиди какку...

СУҲБАТДОШ

Бир ой бўлдик қирғоқда бирга,
Бир ой юрдик тун-кун ёнма-ён.
Бирга бордик истаган ерга,
Бирга тердик тоғда маймунжон.

Шўх денгизда чўмилдик бирга,
Қумда яйраб ётдик ёнма-ён.
Гоҳ қувлашиб кетдик кенг қирга,
Бирга қолдик сел қуйса осмон.

«Қиттай-қиттай» қилдик гоҳида
Ресторанда бирга ўтириб.
Бирга кездик ям-яшил боғда
Кун ботганда оҳиста юриб.

Бирга қайтдик уйга ҳам яна,
Жойларимиз эди ёнма-ён.
Деразадан қараб мастона
Суҳбатимиз битмасди ҳамон.

Етиб келдик уйга ҳам омон.
Туриб қолдик вокзалда тағин.
Суҳбатимиз тугамай ҳамон,
Истар эдик яна у ёғин!

Дилга дилу, мижозга мижоз
Мос келганда бўлади шундоқ.
Шундай дўстни топмоқ қандай соз, —
Дам олгани борганда, ўртоқ!

МАГАРАМ...

Севгисин ким изҳор этса ошкора, —
Кўнглимга тушади шубҳа ва армон.
Сабабин билмайман ва лекин зора
Оқибат бўлмаса деймай пуч, ёмон!

Мен деймай: — севгининг сирлиги
яхши,
Севгига тил эмас, юрак керакдир.
Ҳамиша қутлуғдир ошиқнинг иши,
Ошиқнинг душмани рашк ила
шакдир.

Ишқингни дилингда сақла-ю, аммо
Садоқат, меҳрингда ошкор қил уни.
Севгидан кетади оҳор ва маъно
Магарам изҳор қалб қилса тил уни!

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Крошнинг таътиллари. Бадиий фильм. 1-серия. 11.20 — Ёшлар адреслари. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Ю. Смуул. Ҳаёт ва ижод саҳифалари. 16.25 — Болалар концерти. 17.10 — Кинопрограмма. 17.30 — Рус тили. 18.00 — Горнчилар, қаердасиз! 18.30 — Концерт. 19.00 — Мамлакат далаларида. Ўзбекистон ССР Сурхондарё область Шўрчи райони деҳқонларининг пахта йиғим-терим соҳасидаги иш тажрибасидан. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун 20.00 — Концерт. 20.25 — Крошнинг таътиллари. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Кубок эгалари кубоги. «Динамо» (Тб) — «Кастория» (Греция). 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 Футбол. Европа чемпионлари кубоги. «Спартак» — «Женесс-эш» (Люксембург).

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Телефильмлар. 12.00 — Валерка, Рэмка... Бадиий фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Шеърият дафтаридан. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Тенгдошларинг ижоди. 19.00 — Ленин партиясига шон-шарафлар. Танаффусда — Ахборот. 21.00— Ахборот. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Концерт. 23.30 — Бугун — оламда нима гап.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 Эстетика асослари. 21.05 — Реклама. 21.20 — Шифокор экрани. 21.50 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Хоккей. «Бинокор» — «Ижсталь».

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1|X да **Абу Али ибн Сино**, 2|X да **Нодирабегим**, 3|X да **Шошма, қуёш!**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1|X да **Олифта**, 2|X да **Нурхон**, 3|X да **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1|X да **Кўзингни каттароқ оч.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва цирки артистларининг гастроллари** (19.30).

«Узградострой» ишлаб чиқариш бирлашмасининг
ГУЛИСТОН УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИГА
пардозловчилар
КЕРАК

Қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар. 4 ойдан сўнг квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: 707003. Сирдарё область, Гулистон шаҳри, 3-микрорайон, Коммунистическая кўчаси.

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000; Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02259. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, Индекс 64633. Б. 1699. 13